

NAUJIENLAIŠKIS

2020 m. birželio mėn.

BENDRUOMENĖS STIPRINIMAS KRİZĖS METU

COVID-19 poveikį jaučiame visi, tačiau kai kuriems žmonėms šio viruso poveikis ypač pavojingas. Kaip bendruomenės gali nustatyti pažeidžiamus asmenis ir užtikrinti, kad jie gautų reikiamą pagalbą? Įvairios rekomendacijos, kaip pagelbėti bendruomenėms, jau išsisémė.

Mažai kas iš mūsų buvo pasirengę dabartinei pandemijai, tačiau akivaizdu, kad vieni yra labiau pažeidžiami, negu kiti. Ir nesvarbu, ar tai būtų dėl fizinės, psichinės sveikatos būklės, ar dėl socialinės padėties. Kuri bendruomenės dalis yra pažeidžiamiausia, priklauso nuo krizės pobūdžio, tačiau neabejotina, kad šiai bendruomenės daliai visada reikalinga konkretna pagalba.

Tarptautiniu lygiu parengtos rekomendacijos yra skirtos visoms organizacijoms, įskaitant vyriausybės įstaigas, asociacijas, skubios pagalbos tarnybas ir bendruomenių grupes, atsakingoms už pagalbą labiau pažeidžiamiems mūsų bendruomenės nariams. Jos gali prisiidėti ir prie spartesnio strategijų įgyvendinimo.

Tokie standartai, kaip ISO 22395 *Saugumas ir atsparumas. Bendruomenės atsparumas. Pagalbos pažeidžiamiems asmenims ekstremalioje situacijoje gairės*, yra labai svarbūs, kadangi jie padeda atsakingoms organizacijoms, pavyzdžiu, vietos valdžios institucijoms ar bendruomenių grupėms, imtis atitinkamų veiksmų.

Nustatyti, kas yra pažeidžiamas ir kam kyla didžiausias pavojas – tai pirmasis didelis iššūkis. Nuo to vėliau priklauso atitinkamos strategijos parengimas, kaip nustatyti, ko šiemis žmonėms reikia ir kaip jiems padėti.

Toks laikas taip pat reikalauja didesnės savanorių mobilizacijos. Vis dėlto, organizuoti žmones, kurie turi valios, bet nebūtinai įgūdžių ar patirties padėti, pats savaime yra iššūkis. Tai bendruomenės atsparumui taip pat yra labai svarbu, kadangi skirtingus gebėjimus turinčių savanorių įtaka gali būti didžiulė. Siūlomų įgūdžių įvairovė, žinios apie vietines sąlygas ir kontaktai yra labai svarbūs, kuomet reikalinga kiekvieno iš jų pagalba.

Standartas ISO 22319 *Saugumas ir atsparumas. Bendruomenės atsparumas. Savanorių įtraukimo planavimo gairės* gali padėti organizacijoms, dalyvaujančioms koordinuojant pagalbą, valdant savanorių telkimo procesą ir veiksmingai įtraukiant juos į veiklą.

Susitelkimas krizės metu yra labai svarbus, o bendruomenių atsparumo stiprinimas, vadovaujantis gerai apgalvotais planais, gali būti ypač reikšmingas suvaldant krizinę situaciją.

Abu minėtus standartus galima įsigyti Lietuvos standartizacijos departamento [elektroninėje standartų parduotuvėje](#).

ŠIAME NUMERYJE:

STANDARTIZACIJOS AKTUALIJOS COVID-19 TEMA

TRUMPĖJA EUROPOS STANDARTŲ RENGIMO TRUKMĖ

STANDARTAI IR APLINKOS APSAUGA

VERSLO DUOMENŲ SAUGUMAS

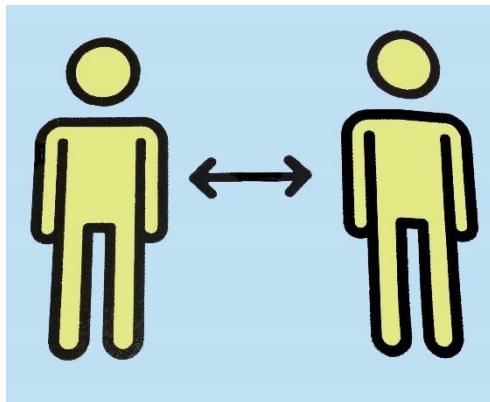
COVID-19: IŠŠŪKIAI DARBO VIETOJE

Balandžio 28 d. paminėta Pasaulinė darbuotojų saugos ir sveikatos diena.

Būti saugiam ir sveikam darbo vietoje – svarbu visada, tačiau pastaruoju metu – ypač. Šių metų Pasaulinė darbuotojų saugos ir sveikatos diena skirta COVID-19 pandemijai.

Darbo vietų rinka apsivertė aukštyn kojomis, o pagrindiniai iššūkiai tapo verslo išlaikymas ir tiek dirbančių, tiek pasiruošusiuų grįžti į darbą saugos užtikrinimas.

Šių metų Pasaulinės darbuotojų saugos ir sveikatos dienos tema – „Sustabdykime pandemiją: sauga ir sveikata darbe gali išgelbėti gyvybes“. Po ja slypi daugybė iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria įmonės ir organizacijos.

LST ISO 45001:2018 Darbuotojų sveikatos ir saugos vadybos sistemos. Reikalavimai ir taikymo nurodymai yra pirmasis ir vienintelis tarptautinis darbuotojų sveikatos ir saugos (OH&S) vadybos standartas, apimantis pripažintą gerą praktiką iš viso pasailio. Jame pateikiamas naudingos gairės, kaip sumažinti su darbu susijusią riziką, apsaugoti sveikatą ir padidinti darbo saugą.

Vis dėlto, sveikata darbo vietoje neapsiriboja vien fizine sauga ir gerove. Šiuo laikotarpiu sukeltas stresas ir nerimas paveikė mus visus. Tvyrrantis netikumas gali paveikti darbuotojus, todėl jų psychologinė darbo aplinka vaidina gyvybiškai svarbų vaidmenį mažinant šią įtampą.

Atsižvelgiant į tai, rengiamas standartas ISO 45003 *Darbuotojų sveikatos ir saugos vadyba. Psychologinės sveikatos ir saugos darbo vietoje gairės*, orientuotas į psychologinę sveikatą. Jame bus pateikiamas rekomendacijos dėl ISO 45001 reikalavimų, susijusių su psychologinės sveikatos ir saugos rizikos valdymu OH&S valdymo sistemoje, įgyvendinimu.

Standartas galės būti taikomas daugelyje sričių, kuriose gali pasireikšti veiksnių, turintys įtakos darbuotojų psychologinei sveikatai, išskaitant neefektyvų bendravimą, per didelį spaudimą, prastą vadovavimą ir organizacinę kultūrą. Standartą planuojama išleisti 2021 metais.

[Sužinokite daugiau](#)

STANDARTAS, SKIRTAS KLAIDŲ MEDICINOS LABORATORIJOS PREVENCIJAI

Niekada anksčiau medicinos laboratorijoms patikimumas ir tikslumas nebuko tokie svarbūs, kaip dabar. Aiškūs rizikos valdymo procesai yra geriausia klaidų ir klaidingu rezultatų prevencija. Atnaujintame viename patikimiausių pasaulyje rizikos valdymo medicinos laboratorijose standartu LST ISO 22367:2020 Medicinos laboratorijos. Rizikos valdymo taikymas medicinos laboratorijoms nurodomas rizikos, keliamos pacientams ir paslaugų teikėjams, susijusiems su medicininiais laboratoriniai tyrimais, identifikavimo ir valdymo procesas.

[Sužinokite daugiau](#)

TRUMPĘJA EUROPOS STANDARTŲ RENGIMO PROCESAS

Nuo balandžio 1 d. Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC) standartus pradeda rengti, taikydami lankstų standartų rengimo modelį.

Pastaruoju laikotarpiu CEN/CENELEC standartų projektai buvo rengiami pagal standarto projekto rengimo modelį, kai kiekvienam standarto projekto rengimo etapui buvo skirtas fiksotas laiko tarpas, kuris užtrukdavo net iki 9 mėnesių ir kurio nesilaikyti nebuvo galima.

Pradėtu taikyti lanksčiu standartų projektų rengimo modeliu siekiama užtikrinti, kad Europos standartai būtų parengti per kuo trumpesnį laikotarpį, juos rengiant daugiau atsakomybės ir lankstumo suteikiama už standartų rengimą atsakingiems technikos komitetams, sudarant jems galimybę savarankiškai planuoti ir organizuoti standartų projektų rengimo eigą. Tai leistų maksimaliai sumažinti laiko sąnaudas standartams rengti.

Daugiau informacijos apie lankstų standartų rengimo procesą galite rasti adresu https://www.cen.eu/news/events/Documents/20200128_Flex_process_Principles_Operational_aspects.pdf.

LIETUVOS STANDARTAS

LST EN 149+A1

IC5 15.546.50

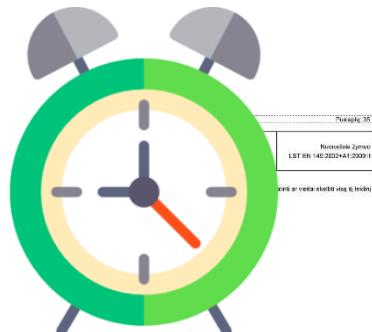
lšėjimas 2010-04-30

Panaudoti LST EN 149:2003;
LST EN 149:2003+A2:2003;
LST EN 119+A2:2003

Kvėpavimo organų apsaugos priemonės.
Filtravimo puskaukės apsaugai nuo dalelių. Reikalaivimai,
bandymas, ženklinimas

Respiratory protective devices – Filtering half mask to protect against particles –
Requirements, testing, marking

Europos standartas EN 149:2001+A1:2009 tur Lietuvos standarto statusą.

KAIP STANDARTAI GALI PADĒTI MAŽINTI TRANSPORTO TARŠĄ

Transporto išmetamas anglies dvideginis sudaro beveik ketvirtadalį viso išmetamo anglies dvideginio kiekio ir tai yra beveik kiekvieno miesto silpnoji vieta. Didėjant energijos poreikiui ir siekiant mažinti išmetamuojų dujų kiekį, išleisti du nauji standartai, padedantys siekti išmanaus ir efektyvaus transporto panaudojimo mieste.

Dalijimosi automobiliais programėlės, elektromobiliai ir autobusai bei naujos dviračių juostos padėjo sustabdyti padidėjusį energijos poreikį transportui, tačiau to nepakanka. Augant gyventojų skaičiui ir didėjant poreikiams, transporto priemonės ir toliau pasižymi didžiausiu CO₂ dujų išmetamu kiekiu.

Išmanusis transportas, sunaudojantis mažiau energijos ir turintis mažesnį poveikį aplinkai, reiškia vieną – visi galime lengviau kvėpuoti: gyventojai, aplinka ir pasaulis. Be to, tai suteikia miestui patrauklumo.

Standarte [ISO 37161 Pažangioji infrastruktūra. Rekomendacijos dėl pažangiojo transporto naudojimo siekiant taupyti energiją teikiant transporto paslaugas](#) pateikiamos rekomendacijos, kaip sumažinti energijos, sunaudojamos keleivių pervežimo, tiekimo, krovinių gabentimo ir pašto paslaugų teikimui, sąnaudas. Šį standartą papildo [ISO 37162 Pažangioji infrastruktūra. Pažangusis transportas naujai plėtojamoms teritorijoms](#), kuris padeda miestų plėtros planuotojams projektuoti ne tik gyventojų poreikius atitinkančias, bet ir tvarumą užtikrinančias transporto paslaugas.

[Sužinokite daugiau](#)

STANDARTIZUOTI IR PAPRASTESNI APLINKOSAUGINĖS INFORMACIJOS MAINAI

Organizacijoms stengiantis įgyvendinti globalius aplinkosaugos tikslus, laukama iš jų informacijos apie vykdomą aplinkosaugos politiką, įsipareigojimus ir konkretius veiksmus. Ataskaitos apie jų veiklą aplinkosaugos srityje yra reikšmingas rodiklis, įvertinant teigiamus pokyčius. Tam tikslui atnaujintas aplinkosauginės informacijos mainų standartas.

Aiškus ir įtikinantis komunikavimas aplinkosaugos klausimais svarbus visuose etapuose – nuo dalijimosi idėjomis iki pasitikėjimo savo įsipareigojimais aplinkosaugos srityje atkūrimo. Tinkami organizacijų veiksmai gali ugdyti pasitikėjimą ja, gerinti reputaciją ir didinti supratimą apie svarbius aplinkosaugos iššūkius.

Standarte [ISO 14063 Aplinkos apsaugos vadyba. Aplinkosauginės informacijos mainai. Gairės ir pavyzdžiai](#) pateikiamos rekomendacijos dėl komunikacijos aplinkosaugos srityje principų, strategijos ir veiksmų, vadovaujantis geriausia tarptautine patirtimi.

[Sužinokite daugiau](#)

KAI IŠSIRIKIUOJA ŽVAIGŽDĖS...

Sakoma, kad keliauti yra geriau, nei atvykti. Jei kažkada Jūsų kelionė baigesi viešbutyje, kuris neatitinka Jūsų lūkesčių, galbūt su tuo teiginiu sutiksite. Kiekvienam keliautojui, kuris kada nors susimąsto, kodėl viešbučiams suteikiamų žvaigždžių skaičius skiriasi, aiškumo suteiks naujasis standartas.

Standartą [ISO 22483 Turizmas ir susijusios paslaugos. Apgyvendinimas. Viešbučiai. Paslaugoms keliami reikalavimai](#) parengė ISO turizmo ir susijusių paslaugų technikos komiteto ISO/TC 228 ekspertų grupė. Jis nustato viešbučiams keliamus kokybės reikalavimus ir rekomendacijas, susijusias su personalu, aptarnavimu, renčiniu, pramogine veikla, sauga, priežiūra, švara, tiekimo valdymu ir svečių pasitenkinimu.

[Sužinokite daugiau](#)

VERSLO DUOMENŲ SAUGUMAS – STANDARTIZACIJOS DARBOTVARKĖJE

Svarbi žinia verslui – išleistas atnaujintas standartas **LST ISO/IEC 27009:2020 Informacijos saugumas, kibernetinis saugumas ir privatumo apsauga. Sektoriui savitas ISO/IEC 27001 taikymas. Reikalavimai**, kuris leis visų sektorių įmonėms ir organizacijoms nuosekliai spręsti informacijos saugumo, kibernetinio saugumo ir privatumo apsaugos klausimus.

Standartą ISO/IEC 27009 parengė informacijos saugumo, kibernetinio saugumo ir privatumo apsaugos jungtinio ISO ir IEC technikos komiteto ISO/IEC JTC 1/SC 27 ekspertų grupė. Standartas padės bet kokio tipo įmonėms ir organizacijoms apsaugoti savo, taip pat ir klientų duomenis.

[Sužinokite daugiau](#)

KAI PASAULIS STOJA, STANDARTŲ RENGIMAS TĘSIASI

Rengiant tarptautinius ISO standartus, kiekvienais metais visame pasaulyje įvyksta beveik penki tūkstančiai susitikimų, suburiančių ekspertus iš visų pasaulio kraštų. COVID-19 sustabdė keliones, o standartizacija visiškai persikėlė į internetą. Viso to rezultatas – daugiau profesionalių žinių, daugiau nuomonių ir, galiausiai, **geresni standartai**.

[Sužinokite daugiau](#)

LIETUVOS STANDARTIZACIJOS DEPARTAMENTAS

NACIONALINĖ STANDARTIZACIJOS INSTITUICIA

Įsigyti ar skaityti standartą galima *elektroninėje standartų parduotuvėje*.
Visais su standartų įsigijimu susijusiais klausimais prašome kreiptis
tel. (8 5) 270 9341 arba el. paštu platinimas@lsd.lt